

Eğitim Bilimine Giriş

Editörler: Kasım KIROĞLU • Cevat ELMA

Gözden Geçirilmiş
6. Baskı

Editörler: Doç. Dr. Kasım KIROĞLU - Doç. Dr. Cevat ELMA

EĞİTİM BİLİMİNE GİRİŞ

ISBN 978-605-5885-94-6
DOI 10.14527/9786055885946

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2017, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti. ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindeks.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Eylül 2009, Ankara

6. Baskı: Eylül 2017, Ankara

Yayın-Proje: Özlem Sağlam
Dizgi-Grafik Tasarım: Didem Kestek
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Ciltevi A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle / ANKARA
(0312 394 55 91)

Yayıncı Sertifika No: 14749
Matbaa Sertifika No: 26687

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net

ÖNSÖZ

Bir şeyi öğrenmek için başkalarına ihtiyacımız yok. Deneme-yanılma-deneme döngüsünü sürdürerek kendi kendimize de öğrenebiliriz. Bir şeyi daha iyi öğrenmek için başkalarının deneyimlerine, bilgilerine ve yol göstericiliğine muhtacız. Öğretmek ise apayrı bir deneyimdir. Burada, hem kendimize hem de başkalarına muhtacız. Bu anlamda öğretmenlik, hem *öğrenme* hem de *öğretme*dir. Bu dengeyi kurabilen öğretmen, başarılı ve etkili bir öğretmendir. Bir şairin şiire ruh katması, bir heykeltıraşın taşla şekil vererek can katması, bir edebiyatçının duygu denizini anlam yüklü çakıl taşlarıyla dalgalandırması, bir bilim insanının yaptığı buluşlarla çağa damgasını vurmasına benzer şekilde öğretmenler de öğrencileri üzerinde silinmez izler bırakırlar.

Yeniliklere, gelişmelere kapalı, gittikçe körelen ve eskiyen, kendini tekrar edip duran bir öğretmenlik anlayışı, günümüzde geçerliğini yitirmiştir. Sadece birkaç yüzyıl geriye gidildiğinde, bir insanın yaşamı boyunca okuyabileceği yazı miktarı, bugün her birimizin günlük bir gazeteyi elimize alıp okuduğumuz miktarla neredeyse eşdeğerdir. Bilginin katlanarak büyüdüğü böyle bir ortamda kendini sürekli yenilemek, kendi meslek alanındaki gelişmeleri izlemek bir zorunluluk halini alıyor. Ancak günümüz koşullarında, bir bireyin sadece kendi alanıyla ilgili bilgi sahibi olması yeterli değildir.

Bir mesleğin inceliklerini öğrenmek, bireyin o meslekle ilişkili alanlardaki bilgi ve beceri kapasitesinin artırılması ile olanaklıdır. Eğitim bilimi, bilimleşme sürecini yeni yeni tamamlamaya çalışan disiplinler arası bir bilim dalıdır. Olay ve olgulara çok yönlü bakabilmek için farklı alanların (felsefe, sosyoloji, tarih, psikoloji, yönetim, hukuk, ekonomi vb.) birikimlerinden de yararlanmak gerekir. Elinizde tuttuğunuz *Eğitim Bilimine Giriş* kitabı, bu bütüncül bakış açısını yansıtmayı amaç edinmiştir. Türkiye’de farklı üniversitelerde çalışan 13 öğretim üyesinin emek ve birikimlerini aktardıkları bu kitabın bütün öğretmen adaylarının yararlanabileceği bir kaynak olmasını umuyoruz.

Bir ekip ruhuyla bu kitabın ortaya çıkmasını sağlayan yazarlarımıza ve Pegem Akademi ekibine teşekkür ediyoruz.

Öğretmenlik mesleğini seçen her bir eğitimci adayına yararlı olması dileğiyle...

Doç. Dr. Kasım KIROĞLU - Doç. Dr. Cevat ELMA

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler

Kasım KIROĞLU – Cevat ELMA

- 1. Bölüm:** Eğitimle İlgili Temel Kavramlar
Kasım KIROĞLU, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi*
- 2. Bölüm:** Eğitimin Tarihsel Temelleri
Taner ALTUN, *Karadeniz Teknik Üniversitesi*
- 3. Bölüm:** Eğitimin Felsefi Temelleri
Yunus GÜNİNDİ, *Aksaray Üniversitesi*
- 4. Bölüm:** Eğitimin Sosyal Temelleri
Salih Zeki GENÇ, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
- 5. Bölüm:** Eğitimin Psikolojik Temelleri
Yaşar BARUT, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi*
- 6. Bölüm:** Eğitimin Hukuksal Temelleri
Murat Gürkan GÜLCAN, *Gazi Üniversitesi*
- 7. Bölüm:** Türk Milli Eğitim Sisteminin Yapısı ve Özellikleri
Salih Paşa MEMİŞOĞLU, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi*
- 8. Bölüm:** Eğitimin Ekonomik Temelleri
Ebru OĞUZ, *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*
- 9. Bölüm:** Eğitimin Politik Temelleri
Fırat Kıyas BİREL, *Dicle Üniversitesi*
- 10. Bölüm:** Eğitim Biliminde Araştırma Yöntemleri
Cevat ELMA, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi*
- 11. Bölüm:** Öğretmenlik Mesleği
Süleyman GÖKSOY, *Düzce Üniversitesi*
Kemal ARICAN, *Düzce İl Milli Eğitim Müdürlüğü*
- 12. Bölüm:** 21. Yüzyılda Eğitim Biliminde Yönelimler
Türkan ARGON, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v
İçindekiler.....	vii

1. BÖLÜM

EĞİTİMLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

Doç. Dr. Kasım KIROĞLU

Giriş.....	2
Eğitim.....	2
Davranış.....	4
Yaşantı.....	4
Süreç.....	5
Kültür	5
İnformel Eğitim	6
Formel Eğitim	6
Örgün Eğitim	7
Yaygın Eğitim	7
Halk Eğitimi	7
Hizmet İçi Eğitim	8
Eğitim Bilimi.....	9
Öğrenme	10
Öğrenme Ürünlerinin Sınıflandırılması.....	11
Öğretme.....	11
Yaşam Boyu Öğrenme	12
Eğitim Programı	13
Program Geliştirme.....	14
Kaynakça.....	15

2. BÖLÜM

EĞİTİMİN TARİHSEL TEMELLERİ

Doç. Dr. Taner ALTUN

Giriş.....	18
İlk Çağ'da Eğitim.....	19
Antik Yunan'da Eğitim	19
Antik Roma'da Eğitim	22
Eski Türklerde Eğitim	24
Orta Çağ'da Eğitim	25
Batı'da Eğitimin Durumu	25
Doğu'da (Türklerde) Eğitimin Durumu	26
Yeni Çağ'da Eğitim.....	28
Avrupa'da Eğitim.....	28
Doğu'da (Osmanlılarda) Eğitim.....	32
Yakın Çağ'da Eğitim	34
Avrupa'da Eğitim.....	34
Osmanlılarda Eğitim.....	36
20. Yüzyılda Avrupa'da ve Türkiye'de Eğitim.....	38
Kaynakça.....	41

3. BÖLÜM

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

Yrd. Doç. Dr. Yunus GÜNİNDİ

Giriş.....	44
Felsefe Nedir?	44
Felsefenin Alanları	46
Varlık Felsefesi (Ontoloji)	46
Bilgi Felsefesi (Epistemoloji).....	47
Değerler Felsefesi (Aksiyoloji).....	48
Eğitim Felsefe İlişkisi	50
Eğitim Felsefesi Nedir?	51
Felsefi Akımlar.....	52
İdealizm	53
Realizm	54
Natüralizm	55
Pragmatizm.....	57

Varoluşçuluk.....	59
Felsefi Akımların Eğitim Üzerine Etkisi.....	60
Daimicilik.....	60
İlerlemecilik	62
Esasicilik.....	64
Yeniden Kurmacılık	66
Türk Eğitim Sisteminin Felsefi Temelleri	68
Kaynakça.....	72

4. BÖLÜM

EĞİTİMİN SOSYAL TEMELLERİ

Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ

Giriş.....	78
Toplum.....	78
Toplumbilim (Sosyoloji).....	79
Sosyal Bir Kurum Olarak Eğitim.....	80
Sosyalleşme ve Eğitim.....	80
Sosyalleşme Nedir?.....	80
Sosyalleştirmenin Hedefleri	82
Sosyal Değişme ve Eğitim	83
Sosyal Kontrol ve Eğitim	85
Sosyal Hareketlilik ve Eğitim	86
Eğitimin Sosyal Hareketlilikteki Rolü.....	89
Eğitim Kurumlarının İşlevleri	90
Bireysel İşlevleri.....	90
Sosyal İşlevleri.....	91
Ekonomik İşlevleri	93
Siyasal İşlevleri	93
Kaynakça.....	95

5. BÖLÜM

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

Yrd. Doç. Dr. Yaşar BARUT

Giriş.....	98
Gelişim Psikolojisi.....	99
Gelişimi Etkileyen Faktörler.....	99
Gelişimle İlgili Temel Kavramlar	100
Gelişimin Temel/Evrensel İlkeleri.....	101
Fiziksel Gelişim	102
Bilişsel Gelişim	103
Dil Gelişimi	105
Kişilik Gelişimi	106
Ahlak Gelişimi.....	109
Öğrenme Psikolojisi	110
Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler	110
Öğrenme Kuramları.....	111
Davranışçı Kuramlar	111
Bilişsel Kuramlar	116
Kaynakça	119

6. BÖLÜM

EĞİTİMİN HUKUKSAL TEMELLERİ

Doç. Dr. Murat Gürkan GÜLCAN

Giriş.....	122
Hukuk	122
Hukuksal Düzenlemeler Hiyerarşisi	123
Eğitim.....	124
Eğitim Hukuku	125
Anayasa ve Yasalarda Eğitim.....	126
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Eğitim	126
Tevhid-i Tedrisat (Öğretim Birliği) Kanunu	129
İlköğretim ve Eğitim Kanunu	129
Milli Eğitim Temel Kanunu.....	130
Yükseköğretim Kanunu	130

Diğer Bazı Kanunlar.....	131
Uluslararası Sözleşmelerde Eğitim.....	132
İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi.....	132
Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	133
Birleşmiş Millet Çocuk Haklarına Dair Sözleşme.....	133
BM Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri.....	135
Dünya Eğitim Bakanları Konferansları.....	136
Avrupa Birliği Kararları.....	137
Kalkınma Planlarında Eğitim.....	138
Hükümet Programlarında Eğitim.....	139
64. Hükümet Programı.....	139
60. Hükümet Programı.....	140
59. Hükümet Programı.....	142
58. Hükümet Programı.....	143
57. Hükümet Programı.....	144
55. Hükümet Programı.....	144
Milli Eğitim Şûraları.....	146
Kaynakça.....	149

7. BÖLÜM

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ

Prof. Dr. Salih Paşa MEMİŞOĞLU

Giriş.....	152
Türk Eğitim Sisteminin Amaçları.....	152
Genel Amaçlar.....	153
Özel Amaçlar.....	153
Türk Eğitim Sisteminin Genel Yapısı.....	156
Örgün Eğitim.....	156
Okul Öncesi Eğitim.....	156
İlköğretim.....	157
Ortaöğretim.....	160
Yükseköğretim.....	160
Yaygın Eğitim.....	161
Türk Eğitim Sisteminin Örgüt ve Yönetim Yapısı.....	162
Bakanlık Teşkilatı.....	163
Kaynakça.....	179

8. BÖLÜM

EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

Doç. Dr. Ebru OĞUZ

Giriş.....	182
Ekonomi	182
Eğitim Ekonomisi.....	183
Eğitim Talebi ve Arzı.....	187
Eğitim ve Büyüme	189
Eğitim ve Kalkınma.....	191
Eğitim ve Verimlilik	194
Eğitim Finansmanı.....	196
Eğitim Maliyeti.....	198
Eğitim Harcamaları	200
Kaynakça.....	203

9. BÖLÜM

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

Yrd. Doç. Dr. Fırat Kıyas BİREL

Giriş.....	208
Politikanın Tanımı ve İşlevi.....	208
Politikanın Tarihsel Gelişimi	213
Politikanın Eğitime Etkileri.....	216
Günümüzdeki İdeolojik Eğitim Politikaları.....	218
Eğitim Politikalarının Saptanmasının ve Uygulanmasının Sonuçları.....	220
Eğitim Politikalarının Toplumsal ve Bireysel İşlevleri.....	223
Eğitim Politikalarının Toplumsal İşlevleri	224
Eğitim Politikalarının Bireysel İşlevleri.....	225
Eğitim Politikalarında Değişim Süreci	226
AB Eğitim Politikalarına Yönelik Akreditasyon Çalışmaları.....	229
Kaynakça	232

10. BÖLÜM

EĞİTİM BİLİMİNDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

Doç. Dr. Cevat ELMA

Giriş.....	234
Bilim	234
Araştırma.....	235
Araştırma Türleri.....	237
Temel ve Uygulamalı Araştırmalar	237
Nicel Araştırma Yaklaşımları.....	237
Nitel Araştırma Yaklaşımları.....	238
Nicel ve Nitel Araştırmaları Bir Arada Kullanan Yaklaşımlar.....	239
Bilimsel Araştırma Süreci ve Aşamaları.....	241
Araştırma Problemini Tanımlama	242
Araştırma Soru ve Hipotezlerini Tanımlama	243
Alanyazın Taraması	246
Örneklem Seçimi.....	247
Veri Toplama Araçlarını Geliştirme.....	249
Uygulama.....	252
Verilerin Analizi	253
Raporlaştırma.....	255
Kaynakça.....	257

11. BÖLÜM

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY & Dr. Kemal ARICAN

Giriş.....	260
Öğretmen Davranışları.....	262
Öğretmenlerin Yeterlik Duygusu ve Öğrencilere İlişkin Beklentileri	264
Sınıf Disiplini	265
Öğretmenlerin Liderlik Eğilimleri	266
Otoriter Öğretmen	267
Demokratik Öğretmen	269
Denetimsiz Öğretmen.....	271
Öğretmenlerin Bireysel Nitelikleri.....	272
Öğretmenlerin Değerlendirilmesi.....	274
Kaynakça.....	277

12. BÖLÜM

21. YÜZYILDA EĞİTİM BİLİMİNDE YÖNELİMLER

Doç. Dr. Türkan ARGON

Giriş	280
Değişim ve Eğitim	281
Küreselleşme ve Eğitim	282
Bilgi Toplumu ve Eğitim	283
Eğitim ve Öğretimde Yeni Yaklaşımlar	284
Yapılandırmacılık	285
Aktif Öğrenme	286
Çoklu Zekâ Kuramı	287
Düşünme Biçimleri ve Öğrenme	289
Öğrenme Stilleri ve Öğrenme Stratejileri	293
Problem Çözmeye Dayalı Öğrenme	295
Kuantum Öğrenme	296
Süreç Temelli Öğrenme	297
Proje Tabanlı Öğrenme	298
Beyin Temelli Öğrenme	299
İşbirliğine Dayalı Öğrenme	301
Model Alma Yoluyla Öğrenme	302
Esnek Öğrenme	303
Uzaktan Eğitim	303
E-Öğrenme	305
Bilgisayar Destekli Öğretim	306
Kaynakça	308

Eđitimli insanların dokuz dűşüncesini vardır:

Baktıklarında, berrak görmeyi,

Dinlediklerinde, iyi duymayı,

Görünüřleri bakımından sıcak olmayı,

Davranışlarında saygılı olmayı,

Konuşmalarında doğru olmayı,

İşlerinde ciddi olmayı,

Kuşkuya düştüklerinde, soruları nasıl soracaklarını,

Öfkelendiklerinde, sorunları,

Kazancı gördüklerinde, adaletli düşünürler.

Konfüçyüs (Değişim Kitabı, 39)

1. BÖLÜM

EĞİTİMLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

Doç. Dr. Kasım KIROĞLU
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

İçindekiler

Giriş	
Eğitim	
Davranış	
Yaşantı	
Süreç	
Kültür	
İnformel Eğitim	
Formel Eğitim	
Örgün Eğitim	
Yaygın Eğitim	
Halk Eğitimi	
Hizmet İçi Eğitim	
Eğitim Bilimi	
Zorunlu Eğitim	
Öğrenme	
Öğrenme Ürünlerinin Sınıflandırılması	
Öğretme	
Yaşam Boyu Öğrenme	
Eğitim Programı	
Program Geliştirme	
Kaynakça	

Kaynakça

- Akbaş, O. ve Özdemir, S. M. (2002). Avrupa Birliğinde yaşam boyu öğrenme. *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156.
- Anğ, T. (2006). *Felsefe, eğitim, tarih ve insan üzerine düşünceler*. İstanbul: Toroslu.
- Ayhan, S. (2005). Düünden bugüne yaşam boyu öğrenme. *Yaşam boyu öğrenme* (Hazırlayanlar: Sayılan, F. ve Yıldız, A). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Bassnett, S. (2007). *The thinking solution*. (Erişim: 10 Mayıs 2009) www.opendemocracy.net/article/globalisation/what_is_education_for
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitime giriş*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Başaran, İ. E. (2007). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Ekinoks Eğitim Danışmanlık.
- Bilhan, S. (1991). *Eğitim felsefesi*. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, 164.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives, Handbook I: Cognitive Domain*. New York.
- Candemir, E. (2006). Hizmet içi eğitim. *Polis Dergisi*, 48.
- Demirel, Ö. (2003). *Eğitim sözlüğü*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2006). *Öğretme sanatı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. ve Kaya, Z. (2007). Eğitim ile ilgili temel kavramlar. *Eğitim bilimine giriş* (Ed. Demirel ve Kaya). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde 'program' geliştirme*. Ankara: Yelken-tepe Yayınları.
- Eskicumalı, A. (2002). Eğitim, öğretim ve öğretmenlik mesleği. *Öğretmenlik mesleğine giriş* (Ed. Özden, Y). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Illich, I. (2006). *Okulsuz toplum* (Çev. Öner, C). İstanbul: Oda Yayınları
- Jeffs, T. ve Smith, M. K. (2005). Informal education. *Conversation, democracy and learning*. Nottingham: Educational Heretics Pres.
- Karslı, M. D. (2004). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kızılluluk, H. (2002). Eğitimle ilgili temel kavramlar. *Öğretmenlik mesleğine giriş* (Ed. Türkoğlu, A). Ankara: Mikro Yayınları.
- MEB (2001). *2001 yılı başında Milli Eğitim*. (Erişim: 10 Mayıs 2009) www.meb.gov.tr/Stats/ist2001/Bolum4s1.htm
- MEB (2002). *2002 yılı başında Milli Eğitim*. (Erişim: 10 Mayıs 2009) www.meb.gov.tr/Stats/Api2002/3_2.htm
- Oğuzkan, F. (1993). *Eğitim terimleri sözlüğü*. Ankara: Gül Yayınları.

- Oktay, A. (2007). Eğitimin temel kavramları ve eğitim düşüncesinin tarihsel gelişimi. *Eğitim bilimine giriş* (Ed. Oktay, A). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özdemir, S. ve Yalın, H. İ. (2000). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim, öğrenme ve öğretim*. Ankara: Gazi Kitapevi.
- Soran, H., Akkoyunlu, B. ve Kavak, Y. (2006). Yaşam boyu öğrenme becerileri ve eğitimcilerin eğitimi programı: Hacettepe Üniversitesi örneği. *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30.
- Sönmez, V. (2001). *Öğretmen elkitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Taymaz, H. (1997). *Hizmet içi eğitim (Kavramlar, ilkeler, yöntemler)*. Ankara: Takav Vakfı Matbaası.
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu (TDK).
- Varış, F. (1998). Temel kavramlar ve program geliştirmeye sistematik yaklaşım. *Eğitim bilimlerinde yenilikler* (Ed. Hakan, A). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 559.
- Webb, C. B. (2000). *What is education?* (Erişim: 10 Mayıs 2009) www.motivation-tools.com/youth/what_is_education.htm

2. BÖLÜM

EĞİTİMİN TARİHSEL TEMELLERİ

Doç. Dr. Taner ALTUN
Karadeniz Teknik Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

İlk Çağ'da Eğitim

Antik Yunan'da Eğitim

Antik Roma'da Eğitim

Eski Türklerde Eğitim

Orta Çağ'da Eğitim

Batı'da Eğitimin Durumu

Doğu'da (Türklerde) Eğitimin Durumu

Yeni Çağ'da Eğitim

Avrupa'da Eğitim

Doğu'da (Osmanlılarda) Eğitim

Yakın Çağ'da Eğitim

Avrupa'da Eğitim

Osmanlılarda Eğitim

20. Yüzyılda Avrupa'da ve Türkiye'de Eğitim

Kaynakça

Kaynakça

- Akyüz, Y. (2004). *Türk eğitim tarihi*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Arıbaş, S. ve Görücü, İ. (2008). İslamiyet'in kabulünden sonraki dönemlerde Türklerde eğitim, (Ed. Arıbaş, S ve Koçer, M.) *Türk eğitim tarihi*, (ss.22-52), İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Arslan, H. (2004). Eğitimin tarihsel temelleri (Ed. Celep, C.), *Meslek olarak öğretmenlik*, (ss. 71-100), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aytaç, K. (1992). *Avrupa eğitim tarihi*, İstanbul: Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.
- Balcı, A. (2004). Türkiye'de öğretmen yetiştirme politikaları (Ed. Celep, C.), *Meslek olarak öğretmenlik*, (ss.71-100), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (1993). *Türkiye eğitim sistemi*, Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Binbaşıoğlu, C. (1982). *Eğitim düşüncesi tarihi*, Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi.
- Binbaşıoğlu, C. (1995) *Türkiye'de Eğitim Bilimleri Tarihi*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Binbaşıoğlu, C. (2005). *Türk eğitim düşüncesi tarihi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Cicioğlu, H. (1985). *Türkiye Cumhuriyetinde ilk ve orta öğretim, tarihi gelişimi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No:140.
- Erden, M. (2007). *Eğitim bilimine giriş*, Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Günbayı, İ. (2007). Eğitimin tarihi temelleri, (Ed. Ekiz, D ve Durukan, H) *Eğitim bilimine giriş*, (ss. 211-230), İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Kanad, H. F. (1963). *Pedagoji tarihi*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Koçer, H. A. (1987). *Türkiye'de modern eğitimin doğuşu*, Ankara: Uzman Yayınları
- Koçer, H. A. (1970). *Türkiye'de modern eğitimin doğuşu ve gelişimi*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Serter, N. (1997). *21. yüzyıla doğru insan merkezli eğitim*, İstanbul: Sarmal Yayınları.
- Sönmez, V. (2003). Eğitimin tarihsel temelleri' (Ed. Sönmez, V.) *Öğretmenlik mesleğine giriş*, (ss. 1-41), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ültanır, G. (2000). *Karşılaştırmalı eğitim: Kuram ve teknikler*, Ankara: Eylük Kitap ve Yayınevi.
- "Eğitim tarihi" http://tr.wikipedia.org/wiki/E%C4%9Fitim_tarihi, (Erişim: 12.07.2009)
- "Yakınçağ Tarihi", <http://www.etarih.net/tr/yakincagtarihi/sanayidevrimi.html> (Erişim: 13 Temmuz 2009)
- "Rönesans" http://www.weblopedi.com/avrupa_tarihi/ronesans-t500.0.html (Erişim: 13 Temmuz 2009)
- "Rönesans" <http://tr.wikipedia.org/wiki/R%C3%B6nesans> (Erişim: 13 Temmuz 2009)

3. BÖLÜM

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

Yrd. Doç. Dr. Yunus GÜNİNDİ
Aksaray Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Felsefe Nedir?

Felsefenin Alanları

Varlık Felsefesi (Ontoloji)

Bilgi Felsefesi (Epistemoloji)

Değerler Felsefesi (Aksiyoloji)

Eğitim Felsefe İlişkisi

Eğitim Felsefesi Nedir?

Felsefi Akımlar

İdealizm

Realizm

Natüralizm

Pragmatizm

Varoluşçuluk

Felsefi Akımların Eğitim Üzerine Etkisi

Daimicilik

İlerlemecilik

Esasicilik

Yeniden Kurmacılık

Türk Eğitim Sisteminin Felsefi Temelleri

Kaynakça

Kaynakça

- Akarsu, B. (1987). *Felsefe terimleri sözlüğü*. Ankara: İnkılap Kitabevi.
- Akyüz, Y. (2012). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: PEGEM Akademi.
- Alkan, C. (1983). *Eğitim felsefesi*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.
- Aytaç, K. (1998). *Avrupa eğitim tarihi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.
- Bal, H. (1991). *1924 Raporu'nun Türk eğitimine etkileri ve John Dewey'nin eğitim felsefesi*. İstanbul: Kor Yayınları.
- Bal, M. (2012). <http://web.adu.edu.tr/user/mbal/metinyayinlar/Felsefeye.Baslangic.Felsefeye.Giris.Hosgeldiniz.Felsefe.Bolumu.pdf> (Erişim: 28 Mart 2012).
- Başaran, İ. E. (1978). *Eğitime giriş*. Ankara: Bimash Yayınları.
- Bilhan, S. (1991). *Eğitim felsefesi-kavram çözümlemesi* (1. Cilt). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Bowen, J., & Hobson, P. R. (1974). *Theories of education: Studies of significant innovation in western educational thought*. New York: John Wiley & Sons.
- Brooks G., & Brooks M. G. (1993). *The case for constructivist classrooms*. Virginia: ASCD Alexandria.
- Büyükdüvenci, S. (1987). *Eğitim felsefesi: "Yazılar"*. Ankara: Yargıcıoğlu Matbaası.
- Cevizci, A. (2002). *Paradigma felsefe sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Cevizci, A. (2011). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Say Yayınları.
- Çınar, O., Teyfur, E. ve Teyfur, M. (2006). İlköğretim okulu öğretmen ve yöneticilerinin yapılandırmacı eğitim yaklaşımı ve programı hakkındaki görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7 (11), 47-64.
- Değirmencioğlu, C., Küçükahmet, L., Er, T., Füsün, A., Özdemir, İ. E. ve Korkmaz, A. (2000). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Demirel, Ö. (2000). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayınevi.
- Demirel, Ö. (2002). *Eğitimde program geliştirme*. (4. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaş, H. ve Güneş, H. (2002). *Eğitim yönetimi ve denetimi sözlüğü*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dewey, J. (1897). My pedagogic creed. <http://dewey.pragmatism.org/creed.htm> (Erişim: 30 Haziran 2012).

- Doğanay, A. ve Sarı, M. (2003). İlköğretim öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefelerine ilişkin algıların değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(3), 321-337.
- Erden, M. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Erden, M. (2004). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Erişen, Y. (2012). "Eğitimin felsefi temelleri" ders notları. http://iys.inonu.edu.tr/webpanel/dosyalar/442/file/ebgbolum3_ek.pdf (Erişim: 13 Nisan 2012).
- Ergün, M. (1996). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Fitzgibbons, R. E. (1981). *Making educational decisions: An introduction to philosophy of education*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Francis, E. P. (2004). *Antik Yunan felsefesi terimleri sözlüğü*. (Çev. ve Haz. H. Hünler). İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Gadamer, H. G. (2002). "İnsan ve dil" insan bilimlerine prolegomena dil, gelenek ve yorum. (Der. ve Çev. Hüsamettin Arslan). İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Gökberk, M. (1961). *Felsefe Tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Gutek, G. L. (2006). *Eğitime felsefi ve ideolojik yaklaşımlar*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Güçlü, A. B., Uzun E., Uzun S. ve Yolsal, Ü. H. (2002). *Felsefe sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Günay, M. (2003). *Felsefe tarihinde insan sorunu*. İzmir: İlya Yayınevi.
- Hançerlioğlu, O. (1993). *Felsefe sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Hesapçioğlu, M. (2005) Türk Eğitim Sistemi'nde Paradigma Değişikliği: Davranışçılıktan Oluşturmacılığa Geçiş. *Artı Eğitim Dergisi*, (1) 25.
- Hessong, R. F., & Weeks, T. H. (1987). *Introduction to education*. New York: Macmillan Publishing Company.
- Hirst, P. (2005). *The Blackwell guide to philosophy of education*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Hook, S. (1973). *Education and the taming of power*. Illinois: Open Court Publishing Company.
- İnal, K. (2006). Yeni ilköğretim müfredatının felsefesi. *Felsefe Yazın Dergisi*, 9, 34-45.
- Kale, N. (2003). *Nasıl bir insan? Nasıl bir öğretim?* Ankara: Ütopya Yayınları.

- Kazu, H. (2002). Eğitim ve felsefe. M. Taşpınar (Ed.) *Öğretmenlik Mesleği*. Elazığ: Üniversite Kitabevi.
- Kaya, S. (2007). *İlk ve ortaöğretim okulu yöneticilerinin eğitim felsefesi akımlarına karşı eğilimlerinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaygısız, İ. (1997). Eğitim felsefesi ve Türk eğitim sisteminin felsefi temelleri. *Eğitim ve Yaşam*. 8, 5-15.
- Kısakürek, M. A. (1982). *Eğitim-felsefe ilişkileri üzerine*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 15, 1-70.
- Keklik, N. (1978). *Felsefe*. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Kliebard, H. M. (1986). *The Struggle for the American curriculum: 1893-1958*. Boston: Routledge.
- Kneller, G. F. (1964). *Introduction to the philosophy of education*. New York: John Willey & Sons.
- Küken, G. (1996). *Felsefe açısından eğitim*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Küken, G. (2001). *Ortaçağda eğitim felsefesi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Lawhead, F. W. (2003). *The Philosophical journey an interactive approach*. New York: McGraw-Hill Companies, Inc.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. London: Sage Publications.
- MEB. (2010). *Türk milli eğitim sistemi içerisinde ortaöğretim kademesi*. Ankara: Teftiş Kurulu Başkanlığı.
- Mengüşoğlu, T. (2000). *Felsefeye giriş*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Morris, V. C. (1963). *Becoming an educator*. Boston: Houghton Mifflin.
- Özlem, D. (2003). *Bilim felsefesi*. İstanbul: İnkılâp Yayınları.
- Öztürk, F. (2002). Eğitimin felsefi temelleri. Y. Özden (Ed.) *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Perkins, D. N. (1999). The many faces of constructivism. *Educational Leadership*. 57 (3), 6-11.
- Sevin, K. (2012). Estetik felsefe. <http://www.estetiks.com> (Erişim Tarihi: 15 Mart 2012).
- Sönmez, V. (2005). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şişman, M. (2000). *Öğretmenliğe giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Timuçin, A. (2007). *Varolusçuluk*. <http://www.bitmeyenturku.de/felsefe.php?Show=Varolus> (Erişim Tarihi:17 Nisan 2012).
- Toprakçı, E. (2005). *Eğitim üzerine*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Tozlu, N. (1997). *Eğitim felsefesi*. İstanbul: MEB.
- Tozlu, N. (2003). *Eğitim felsefesi üzerine makaleler*. Ankara: Elis Yayınları.
- Tuncel, G. (2002). *Eğitim felsefelerinin sosyal bilgiler programına etkileri*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Tuncel, G. (2004). Öğretmenlerin kendi eğitim felsefelerini inşa etmeleri üzerine. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 10, 223-242.
- Türkeli, A. (2011). *Beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim felsefeleri ve teknolojiye karşı tutumları*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Türkoğlu, A. (1996). *Doksandokuz soruda eğitim bilimine giriş*. İzmir: Memleket Gazetecilik ve Matbaacılık.
- Ülken, H. Z. (2001). *Eğitim felsefesi*. İstanbul: Ülken Yayınları.
- Üstüner, M. (2002). Eğitimin felsefi temelleri. E. Toprakçı (Ed.). *Eğitim Üzerine* Ankara: Ütopya Yayınları.
- Varış, F. (1993). *Eğitim bilimine giriş*. Konya: Atlas Yayınları.
- Varış, F. (1998). *Eğitim bilimine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Walker, D. (1990). *Fundamentals of curriculum*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Wiles, J., & Bondi, J. (2002). *Curriculum development*. Ohio: Upper Saddle River.
- Yaşar, N. (1993). Jean Jacques Rousseau ve eğitim. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1.

4. BÖLÜM

EĞİTİMİN SOSYAL TEMELLERİ

Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Toplum

Toplumbilim (Sosyoloji)

Sosyal Bir Kurum Olarak Eğitim

Sosyalleşme ve Eğitim

Sosyalleşme Nedir?

Sosyalleştirmenin Hedefleri

Sosyal Değişme ve Eğitim

Sosyal Kontrol ve Eğitim

Sosyal Hareketlilik ve Eğitim

Eğitimin Sosyal Hareketlilikteki Rolü

Eğitim Kurumlarının İşlevleri

Bireysel İşlevleri

Sosyal İşlevleri

Ekonomik İşlevleri

Siyasal İşlevleri

Kaynakça

Kaynakça

- Anar, S. (1989). Okul sosyolojisi açısından okulun kültürleme rolünün analizi üzerine bir deneme. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2).
- Aytaç, K. (1998). *Avrupa eğitim tarihi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.
- Celkan, H. Y. (1993). *Eğitim sosyolojisi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Celkan, H. Y. (1989). *Ziya Gökalp'in eğitim sosyolojisi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Çelikkaya, H. (1998). *Eğitim sosyolojisi*. İstanbul: Alfa Basın Yayın Dağıtım.
- Doğan, İ. (2002). *Sosyoloji: Kavramlar ve sorunlar*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Durkheim, E. (1956). *Education and sociology*. Illinois: Glencoe.
- Erden, M. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Ergün, M. (1994). *Eğitim sosyolojisine giriş*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Ergün, M. ve diğerleri. (1999). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Erkal, M. E. (1997). *Sosyoloji*. İstanbul: Der Yayınları.
- Ertürk, S. (1994). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan A.Ş.
- Fidan, N., Erden, M. (1993). *Eğitime giriş*. Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Hoşgörür, V. (2001). Eğitimin Toplumsal Temelleri. *Öğretmenlik mesleğine giriş*. (Ed. Ö. Demirel-Z. Kaya). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kıncal, R. Y. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kızılcelik, S. ve Erjem, Y. (1994). *Açıklamalı sosyoloji terimler sözlüğü*. Ankara: Atilla Kitabevi
- Kurtkan, A. (1974). *Genel sosyoloji*. İstanbul.
- Küçükahmet, L. (2000). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ozankaya, Ö. (1976). *Toplumbilimine giriş*. Ankara: SBF Yayınları.
- Özkalp, E. (1994). *Sosyolojiye giriş*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Tezcan, M. (2000). Eğitimin Toplumsal Temelleri. *Öğretmenlik mesleğine giriş*. (Ed. V. Sönmez). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tezcan, M. (1996). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Feryal Matbaası.
- Varış, F. ve diğerleri. (1998). *Eğitim bilimine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.

5. BÖLÜM

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

Yrd. Doç. Dr. Yaşar BARUT
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Gelişim Psikolojisi

Gelişimi Etkileyen Faktörler

Gelişimle İlgili Temel Kavramlar

Gelişimin Temel İlkeleri

Fiziksel Gelişim

Bilişsel Gelişim

Dil Gelişimi

Kişilik Gelişimi

Ahlâk Gelişimi

Öğrenme Psikolojisi

Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler

Öğrenme Kuramları

Davranışçı Kuramlar

Bilişsel Kuramlar

Kaynakça

Kaynakça

- Alver, B. (2013). Yaşam boyu gelişim. H. Çoşkun ve N. Ş. Özabacı (Ed). *Psikolojiye giriş*. İstanbul: Lisans Yayınları.
- Bacanlı, H. (2002). *Gelişim ve öğrenme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Cüceloğlu, D. (2002). *İnsan ve davranışı*. İstanbul: Remzi Yayınevi.
- Erdem, M. ve Akman, Y. (2012). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Ersanlı, K. (2012). *Davranışlarımız*. Ankara: Birlik Matbaacılık.
- Fidan, N. (1985). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Alkım Kitabevi.
- Gültekin, F. (2012). Eğitimin psikolojik temelleri. Kiroğlu, K. ve Elma, C. (Ed.) *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem A yayınevi.
- Kücükkaragöz, H. (2002) Bilişsel gelişim ve dil gelişimi. Yeşilyaprak, B. (Ed.) *Gelişim ve öğrenme psikolojisi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim, öğrenme ve öğretim*. Ankara: Yargı Yayınları.
- Yeşilyaprak, B. (2004). *Gelişim ve öğrenme psikolojisi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2010). Eğitimin psikolojik temelleri. Celep, C. (Ed.). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.

6. BÖLÜM

EĞİTİMİN HUKUKSAL TEMELLERİ

Doç. Dr. Murat Gürkan GÜLCAN

Gazi Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Hukuk

Eğitim

Eğitim Hukuku

Anayasa ve Yasalarda Eğitim

Diğer Bazı Kanunlar

Uluslararası Sözleşmelerde Eğitim

Kalkınma Planlarında Eğitim

Hükümet Programlarında Eğitim

Milli Eğitim Şûraları

Kaynakça

Kaynakça

- Akyüz, E. (2000). *Ulusal ve uluslararası hukukta çocuğun haklarının ve güvenliğinin korunması*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Başaran, İ. E. (1999). *Eğitime giriş*. Ankara: Umut Yayın Dağıtım. Başaran, İ. E. (1993). *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Demirel, Ö. ve Kaya, Z. (2007). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem A Yayınevi.
- Ereş, F. (2007). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Maya Yayınevi.
- Ertürk, S. (1994). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan A.Ş. Yayınları.
- MEB. (1997). Milli Eğitim ile ilgili mevzuat. Ankara: Milli Eğitim Yayınevi.
- Sağlam, A. Ç. (2008). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Maya Yayınevi.
- Sakaoğlu, N. (2003). *Osmanlıdan günümüze eğitim tarihi*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Soysal, M. (1987). *100 soruda Anayasa'nın anlamı*. İstanbul: Gerçek Yayınevi. <http://www.anayasa.gov.tr> (Erişim: 21.05.2009)

7. BÖLÜM

TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ

Prof. Dr. Salih Paşa MEMİŞOĞLU

Abant İzzet Baysal Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Türk Eğitim Sisteminin Amaçları

Genel Amaçlar

Özel Amaçlar

Türk Eğitim Sisteminin Genel Yapısı

Örgün Eğitim

Okul Öncesi Eğitim

İlköğretim

Ortaöğretim

Yükseköğretim

Yaygın Eğitim

Türk Eğitim Sisteminin Örgüt ve Yönetim Yapısı

Kaynakça

Kaynakça

- Adem, İ. (2005). Milli eğitim mevzuatı. Ankara: NET-PA Eğitim Kit. Kırt. Ltd. Şti.
- Aydın, M. (2005). *Eğitim yönetimi*. Ankara: Hatiboğlu Yayınevi.
- Başaran, İ. E. (1993). *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Burgaz, B. (1991). Sosyal bir sistem olarak okul. *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Gazi Büro Kitabevi.
- Demirel, Ö. (2003). *Eğitim sözlüğü*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dönmez, B. (2005). Sosyal bir sistem olarak sınıf. *Sınıf yönetimi*. (Ed: M. Şişman ve S. Turan). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Erdem, A. R. (2008). Türk eğitim sisteminin yapısı. *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. (Ed: R. Sarpkaya). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü. (2009). Okul öncesi eğitimde tarihsel gelişim. <http://ooegm.meb.gov.tr> (Erişim:14 Mayıs 2009).
- Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü.(2009). Tarihçe ve görevler. <http://oyegm.meb.gov.tr> (Erişim:14 Mayıs 2009).
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1993). Türkiye’de okul öncesi eğitimin önemi ve öneriler. *Okul öncesi eğitimi I. Sempozyumu*, Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü, 37-50.
- Mağden, D. (1993). Erken çocukluk eğitiminin önemi. *Okul öncesi eğitimi I. sempozyumu*, Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Genel Müdürlüğü, 91-98.
- Milli Eğitim Mevzuatı (1996). Ankara: Alkım Yayınevi.
- MEB. (1995). Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği, Tebliğler Dergisi, 13/02/1995-2424.
- MEB. (2011). Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. *Resmi Gazete*. 14 Eylül 2011 tarih ve 28054 sayı.
- MEB. (2012). İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. *Resmi Gazete*. 11 Nisan 2012 tarih ve 28261 sayı.
- MEB. (2016). Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik yapılmasına Dair Kanun, *Resmi Gazete*, 09/12/2016-29913.
- Okçabol, R. (2006). *Halk eğitimi (Yetişkin eğitimi)*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Poyraz, H. ve Dere H. (2001). *Okul öncesi eğitiminin ilke ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yükseköğretim Mevzuatı. (2007). İstanbul: Yalı Yayıncılık.

8. BÖLÜM

EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

Doç. Dr. Ebru OĞUZ

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Ekonomi

Eğitim Ekonomisi

Eğitim Talebi ve Arzı

Eğitim ve Büyüme

Eğitim ve Kalkınma

Eğitim ve Verimlilik

Eğitim Finansmanı

Eğitim Maliyeti

Eğitim Harcamaları

Kaynakça

Kaynakça

- Adem, M. (1981). *Eğitim planlaması*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 1. Ankara.
- Adem, M. (1993). *Ulusal eğitim politikamız ve finansmanı*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 172. Ankara.
- Afşar, M. (2009). Türkiye’de eğitim yatırımları ve ekonomik büyüme ilişkisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 9 (1), 85-98.
- Akkoyunlu, F. P. (2005). *Eğitim ve ekonomisi*. Filiz Kitapevi İstanbul.
- Altundemir, M. E. (2008). Eğitim harcamalarında Türkiye ve OECD ülkeleri. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 27 (2), 51-70.
- Arabacı, İ. B. (2011). Türkiye’de ve OECD ülkelerinde eğitim harcamaları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 10 (35), 100-112.
- Ak, R. ve Ak Bingöl, B. (2011). Eğitim-büyüme ilişkisi yazını üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası 8. Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Kitabı* (153-165). İstanbul.
- Ayvaz-Kızılgöl, Ö. ve Demir, Ç. (2010). Türkiye’de yoksulluğun boyutuna ilişkin ekonometrik analizler. *İşletme ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*. 1(1), 21-32.
- Balcı, A. (2005). Açıklamalı eğitim yönetimi sözlüğü. Tek Ağaç Yayınevi. Ankara.
- Başaran, F. (1972). Türkiye’de beyin göçü sorunu. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi*. 1, 133-153.
- Baysal, Ö. (2006). 1980 Sonrası Türkiye’de kamusal eğitim harcamalarının analizi (1980-2003). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Chang, H. (2016). *Ekonomi rehberi*. (Çev. M. Doğan). Say Yayınları. Ankara
- Çakmak, Ö. (2008). Eğitimin ekonomiye ve kalkınmaya etkisi. *D. Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11, 33-41.
- Çalışkan, Ş., Karabacak, M, Meçik, O. (2013). Türkiye’de eğitim-ekonomik büyüme ilişkisi: 1923-2011 (kantitatif bir yaklaşım). *Yönetim Bilimleri Dergisi*. 11(21). 29-48.
- Demir, S. (2006). Birleşmiş milletler kalkınma programı insani gelişme endeksi ve Türkiye açısından değerlendirilmesi. DPT Yayınları. Ankara. <http://ekutup.dpt.gov.tr/ekonomi/gosterge/demirs/insanige.pdf> (Erişim: 13 Mayıs 2012).
- DPT (2012). 9. *Kalkınma planı 2007-2013*. <http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan9.pdf> (Erişim: 17 Nisan 2012).

- Dünya Bankası. (2011). *Türkiye’de temel eğitimde kalite ve eşitliğin geliştirilmesi: Zorluklar ve seçenekler*. Rapor No: 54131-TR.
- Erdoğan, İ. (2006). Eğitime yeni yönelimler. Ö. Demirel ve Z. Kaya (Ed.), *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ereş, F. (2005). Eğitimin sosyal faydaları: Türkiye-AB karşılaştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*. 167. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-eres.htm.
- ERG, (2017). www.egitimreformugirisimi.org/
- Ergen, H. (2009). Eğitimin ekonomik temelleri. K. Kiroğlu ve C. Elma (Ed). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Hesapçioğlu, M. (1984). *Türkiye’de insangücü ve eğitim planlaması*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 127, Ankara.
- Hesapçioğlu, M. (2006). Cumhuriyet dönemi Türkiye’de eğitim planlaması çalışmaları: bir değerlendirme. M. Hesapçioğlu ve A. Durmuş (Ed.) *Türkiye’de Eğitim Bilimleri: Bir Bilanço Denemesi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Hoşgörür, V. ve Gezgın, G. (2005). Ekonomik ve sosyal kalkınmada eğitim. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (2).
<http://www.ekodialog.com/Konular/ekonomi.html> (Erişim: 23 Mart 2012).
http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2011_EN_Tables.pdf (Erişim:13 Mayıs 2012).
<http://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/countryinfo.html>.
<http://www.turkis.org.tr/MART-2017-ACLIK-ve-YOKSULLUK-SINIRI-d1446> (Erişim: 10 Mayıs 2016).
- Kar, M. ve Ağır, H. (2003). Türkiye’de beşeri sermaye ve ekonomik büyüme: nedensellik testi. *II. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiriler Kitabı* (181-190). Derbent, İzmir.
- Karakütük, K. (2001). Eğitimin ekonomik temelleri. V. Sönmez (Ed.), *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kızıloluk, H. (2007). Ekonominin eğitimin amaçları ve içeriği üzerindeki etkileri. *C. Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 8 (1), 21-30.
- Korkmaz, A. (2009). Eğitim biliminin ekonomi ile ilişkisi. L. Küçükahmet (Ed.), *Eğitim Bilimine Giriş* (145-159). Ankara: Nobel Yayınevi
- MEB. (2010). *2011 yılı bütçe raporu*. Ankara.

- MEB. (2012). *Milli eğitim istatistikleri: Örgün eğitim. 2011-2012*. Ankara. MEB. (2012). Genelge. 2012/20 numaralı genelge.
- Münir, M. (2002). Eğitimde sloganın ötesi. *Sabah Gazetesi* 18 Nisan 2002. <http://arsiv.sabah.com.tr/arsiv/2002/04/18/s09.html> (Erişim: 04 Şubat 2012).
- OECD. (2016). *Education at glance: OECD indicators*.
- Özbaran, H. (2004). Türkiye’de kamu harcamalarının son beş yılının harcama türlerine göre incelenmesi. *Sayıştay Dergisi*, 53.
- Özdem, G. (2009). Eğitimin ekonomik temelleri. H. B. Memduhoğlu ve K. Yılmaz (Ed.), *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özkan, C. (2011). *Eğitim fakültesi öğrencilerini yüksek öğrenim görmeye yönelten nedenler ve sosyalleşme taktikleri: mersin üniversitesi örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Mersin.
- Özkaya İltan, M. (2008). *Esnek istihdam koşullarında eğitim-istihdam ilişkisinin çözümlenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Özker, A. N. ve Esener, Ç. (2009). Türkiye’de bir kamu harcamaları olgusu olarak eğitim harcamaları: örnek ülkeler ile yakın dönem karşılaştırma. *Mevzuat Dergisi*. 12, 142.
- Özsoy, C. (2009). Türkiye’de eğitim ve iktisadi büyüme arasındaki ilişkinin var modeli ile analizi. *Bilgi Ekonomisi Dergisi*. 4, 71-83.
- Sami, Z. (2003). Eğitimin bir işlevinin kalkınma olduğu unutuluyor mu? *Milli Eğitim Dergisi*. 159, 47-59.
- Serin, N. (1979). *Eğitim ekonomisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Statisticstimes. (2017). <http://statisticstimes.com/economy/countries-by-projected-gdp-capita.php> (Erişim: 21 Ağustos 2017).
- Taş, A. (2009). Eğitimin ekonomik temelleri. E. Karip (Ed.), *Eğitim bilimine giriş* (228-257). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- TUİK, (2015). Haber bülteni.
- Tural, (1994a). Eğitim planlaması: kavram ilkeler ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 27(2). 793-802.
- Tural, N. (1994b). Eğitim istemi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 27(2), 781-791.
- Tural, N. (1999). Eğitim yatırımlarının getirileri ve eğitimde kaynak dağılımı. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 32(1), 113-127.

- Tural, N. (2002). *Eğitim finansmanı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tural, N. (2006). Bir çalışma alanı olarak eğitim finansmanının Türkiye’de gelişimi. M. Hesapçıoğlu ve A. Durmuş (Ed.), *Türkiye’de Eğitim Bilimleri: Bir Bilanço Denemesi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Türkmen, F. (2002). *Eğitimin ekonomik ve sosyal faydaları ve Türkiye’de eğitim ekonomik büyüme ilişkisinin araştırılması*, Uzmanlık tezi. Yayın No: 2655. Ankara: DPT.
- Ünal, I. (1992). Eğitim ve gelir ilişkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 25 (1), 113-129.
- Ünal, I. (1996). *Eğitim ve yetiştirme ekonomisi*. Ankara: Epar Yayınları Şişman, M. (2009). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tosun, E. (1996). *Türkiye’de “kamu kesimi ve özel kesim” ayrımının normatif ve reel planda önemi ve sınırları*. Devlet Bütçe Uzmanlığı Araştırma Raporu. Ankara.
- Yeşilbağ, Y. (2008). *Eğitim ve ekonomi*. Ankara: Sobil Yayınları.
- Yılmaz, S. (1989). Eğitim sektöründe arz talep analizi. *İktisat Fakültesi Mecmuası*. 47 (1-4), 379-387.
- Varış, E (1994). *Eğitim bilimlerine giriş*. Ankara: Atlas Kitabevi.

9. BÖLÜM

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

Yrd. Doç. Dr. Fırat Kıyas BİREL

Dicle Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Politikanın Tanımı ve İşlevi

Politikanın Tarihsel Gelişimi

Politikanın Eğitime Etkileri

Günümüzdeki İdeolojik Eğitim Politikaları

Eğitim Politikalarının Saptanmasının ve Uygulanmasının Sonuçları

Eğitim Politikalarının Toplumsal ve Bireysel İşlevleri

Eğitim Politikalarının Toplumsal İşlevleri

Eğitim Politikalarının Bireysel İşlevleri

Eğitim Politikalarında Değişim Süreci

AB Eğitim Politikalarına Yönelik Akreditasyon Çalışmaları

Kaynakça

Kaynakça

- Aydoğan, İ. (2007). Eğitimin politik temelleri. *Eğitim Bilimine Giriş*. (Ed. Karip, E). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Burke, W. W. (1997). What human resource practitioners need to know for the twenty- first century. *Human Resource Management*. New York: Vol. 36, 1.
- Can, N. (2002). Değişim sürecinde eğitim yönetimi. *Milli Eğitim Dergisi*.
- Çelik, V. (1995). Küreselleşme sürecinde Avrupa'da eğitim yönetimi. *Eğitim Yönetimi*.
- Çelik, V. (1995). Eğitim yöneticisinin vizyonu ve misyonu. *Eğitim Yönetimi*.
- Easten, D. (1957). An approach to the analysis of political systems, *World Politics*, 9.
- Erginer, A. (2007). Eğitimin politik temelleri. *Eğitim Bilimine Giriş*. (Ed. Karşı, M, D). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kızılloluk, H. (2008). Eğitimin politik temelleri. *Eğitim Bilimine Giriş*. (Ed. Saylan, N). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Morgan, G. (1989). Empowering human resources. *Human Resources Management in Education*. Bristol: Open University Press 12, MKII IBY.
- Standart Kalite Teknik Danışmanlık Hizmetleri. (Erişim: 01. 06. 2009). www.standartkalite.com/kurumsal.htm.
- Şişman, M. (2006) . *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- AB Çalışma Grubu. (2006). Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı. (Erişim: 04. 06. 2009). [www.tepav.org.tr/tur/admin/dosyabul/ upload/Avrupa Birliği Müzakere Sürecinde Eğitim ve Kültür](http://www.tepav.org.tr/tur/admin/dosyabul/upload/AvrupaBirliğiMüzakereSürecindeEğitimveKültür).
- Tezcan, M. (2008). Eğitimin siyasal temelleri. *Eğitim Bilimine Giriş*. (Ed. Sönmez, V). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Türköne, M. (2008). *Siyaset*. (Ed. Türköne, M). Ankara: Lotus Yayınevi.
- Ural, O. ve Ramazan, O. (2007). Eğitim bilimin temelleri. *Eğitim Bilimine Giriş*. (Ed. Oktay, A). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yeşil, R. (2008). Eğitimin politik temelleri. *Eğitim Bilimine Giriş* (Ed. Keskinlik, K). Ankara: Sempati, Pegem Akademi Yayıncılık.
- World Certification Services. (Erişim: 03.07.2009). [www.wcs.com.tr/index.html/wcs belgelendirme. htm](http://www.wcs.com.tr/index.html/wcsbelgelendirme.htm).

10. BÖLÜM

EĞİTİM BİLİMİNDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

Doç. Dr. Cevat ELMA
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Bilim

Araştırma

Araştırma Türleri

Temel ve Uygulamalı Araştırmalar

Nitel Araştırma Yaklaşımları

Nitel Araştırma Yaklaşımları

Nitel ve Nitel Araştırmaları Bir Arada Kullanan Yaklaşımlar

Bilimsel Araştırma Süreci ve Aşamaları

Araştırma Problemini Tanımlama

Araştırma Soru ve Hipotezlerini Tanımlama

Alanyazın Taraması

Örneklem Seçimi

Veri Toplama Araçlarını Geliştirme

Uygulama

Verilerin Analizi

Raporlaştırma

Kaynakça

Kaynakça

- Altunışık, R., R. Coşkun, S. Bayraktaroğlu ve E. Yıldırım. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS Uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Balcı, A. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Barzun, J. ve Graff, H. F. (1997). *Modern araştırmacı*. (Çev. F. Dilber). Ankara: Tübitak Popüler Bilim Kitapları.
- Büyüköztürk, Ş. (2001). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak E. K., Akgün Ö. E., Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Erdoğan, İ. (2003). *Pozitivist metodoloji: Bilimsel araştırma tasarımı, istatistiksel yöntemler, analiz ve yorum*. Ankara: Erk Yayınları.
- Dawson, C. (2002). *Practical research methods*. Oxford: How To Books Ltd.
- Gökçe, B. (1992). *Toplumsal bilimlerde araştırma*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Henn, M., Weinstein, M. and Foard, N. (2006). *A short introduction to social research*. London: Sage Publications.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kuş, E. (2003). *Nicel-nitel araştırma teknikleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Lodico, M. G., Spaulding, D. T. and Voegtle, K. H. (2006). *Methods in educational research: from theory to practice*. San Francisco, CA: John Wiley & Sons, Inc.
- Newman, I. ve Benz, C. R. (1998). *Qualitative-quantitative research methodology: Exploring the Interactive Continuum*. Edwardsville: Southern Illinois University Press.
- Özgül, İ. E. (2000). *Psikolojik testler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özlem, D. (1995). *Felsefe ve doğa bilimleri*. İzmir: İzmir Kitaplığı Yayınları.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş: Nicel ve nitel yaklaşımlar*. (Çev. D. Bayrak ve H. B. Arslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Yayınevi.
- Raiasekar, S., Philominathan, P. ve Chinnathambi, V. (2009). Research methodology. <http://arxiv.org/abs/physics/0601009> (Erişim:10 Mayıs 2009).
- Şencan, R. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenirlik ve geçerlik*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve H. Şimşek. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, C. (1985). *Bilim felsefesi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, C. (1997). *Bilimsel düşünme yöntemi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

11. BÖLÜM

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY

Düzce Üniversitesi

Dr. Kemal ARICAN

Düzce İl Milli Eğitim Müdürlüğü

İçindekiler

Giriş

Öğretmen Davranışları

Öğretmenlerin Yeterlik Duygusu ve Öğrencilere İlişkin Beklentileri

Sınıf Disiplini

Öğretmenlerin Liderlik Eğilimleri

Otoriter Öğretmen

Demokratik Öğretmen

Denetimsiz Öğretmen

Öğretmenlerin Bireysel Nitelikleri

Öğretmenlerin Değerlendirilmesi

Kaynakça

Kaynakça

- Acat, B. (2006). *Öğretim programları*. Ankara: Okul Yönetimlerini Geliştirme Programı İlköğretim Genel Müdürlüğü.
- Arslan, M. (2013). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine girmelerindeki güdülere*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, B. (2001). *İlköğretim okullarında sınıf disiplininin sağlanması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Aydın, M. (1993). *Çağdaş eğitim denetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balcı, A. (2013). *Etkili okul: Okul geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balcı, A. (1998). Okul yöneticilerinin liderlik stilleri. H. Taymaz ve M. Hesapçıoğlu (Ed.). *Türkiye'de Eğitim Yönetimi* (s. 31-38). İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları.
- Balcı, A. (1993). *Etkili okul: Kuram, uygulama ve araştırma*. Ankara: Erek Ofset.
- Başar, H. (1999). *Sınıf yönetimi*. İstanbul: MEB Basımevi.
- Başaran, İ. E. (1992). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Bozkurt, E. (1995). Eğitimde değerlendirmenin gerekliliği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 1, (4), 531-534.
- Bursalioğlu, Z. (1994). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyükkaragöz, S. (1995). *Genel öğretim metotları*. Konya: Atlas Kitabevi.
- Charles, C. M., Senter, G. W. ve Barr, K. B. (1996). *Building classroom discipline*. White Plains, NY: Longman.
- Çapraz, C. ve Samancı, O. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşleri ve okul deneyiminin ilk gününde hissettikleri duygular. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18 (1), 179-188.
- Fontana, D. (1985). *Classroom control*. London: Methuen.
- Güçlü, N. (2000). Öğretmen davranışları. *Millî Eğitim*, 147, 21-23.
- Hepburn, M. A. ve Radz, M. A. (1983). Introduction: Why we should be concerned. M. A. Hepburn (Ed.). *Democratic Education in Schools and Classrooms*, (Ed.), Washington: NCSS Bulletin, N. 70.
- Kagoda, A. M., & Itaaga, N. (2013). A survey of teacher trainees' expectations, experiences and assessment in Uganda. *Journal of Educational and Social Research*, 3(5), 43-52.
- Kazancı, O. (1989). Sınıfta disiplin sorunu. *Çağdaş Eğitim*, 14 (148), 10-17.
- Köklü, M. (2000). *Birleştirilmiş sınıfların yönetimi ve öğretim*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Küçükahmet, L. (1997). *Eğitim programları ve öğretim: Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.

- Militello, M., Rallis, F. S. ve Goldring, B., E. (2013). *Araştırma ve aksiyon ile liderlik: Öğretme ve öğrenmeyi geliştiren bir okul müdürü olmak*. (Çev. Ed., F. Töremen ve A. Ersözlü). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Moore, K. D. (1989). *Classroom teaching skills*. NY: Random House, Inc.
- Muller, C., Katz, S. ve Dance, L. J. (1999). Investing in teaching and learning: Dynamics of teacher–student relationship from each actor’s perspective. *Urban Education*, 34, 292–337.
- Onur, B. (1979). Disiplin kavramı. *Eğitim ve Bilim*. 3(17), 25-33.
- Özdemir, S. ve Yalın. İ. (1998). *Her yönüyle öğretmenlik mesleği*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Radz, M. A. (1983). The School Society: practical suggestions promoting a democratic school climate. M. A. Hepburn (Ed.), *Democratic education in schools and classrooms*. Washington: NCSS Bulletin, N. 70.
- Schlechty P. C. (2005). *Okulu yeniden kurmak*. (Çev. Y. Özden), Ankara: Nobel Yayınları.
- Slavin E. R. (2013). *Eğitim psikolojisi kuram ve uygulama*. (Çev. Ed., G. Yüksel). Ankara: Nobel Yayınları.
- Taymaz, H. (1982). *Teftiş*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları.
- Vansickle, R. L. (1983). Practising what we teach: Promoting democratic experiences in the classroom. Mary A. Hepburn (Ed.), *Democratic education in schools and classrooms*. Washington: NCSS Bulletin, N. 70.
- Woolfolk, A. ve Nicolich, L. McC. (1980). *Educational psychology for teachers*. NY: Prentice-Hall.
- Wright, S. P., Horn, S. P. ve Sanders, W. L. (1997). Teacher and classroom context effects on student achievement: Implications for teacher evaluation. *Journal of Personnel Evaluation in Education*, 1, 57–67.

12. BÖLÜM

21. YÜZYILDA EĞİTİM BİLİMİNDE YÖNELİMLER

Doç. Dr. Türkan ARGON
Abant İzzet Baysal Üniversitesi

İçindekiler

Giriş

Değişim ve Eğitim

Küreselleşme ve Eğitim

Bilgi Toplumu ve Eğitim

Eğitim ve Öğretimde Yeni Yaklaşımlar

Yapılandırmacılık Yaklaşımı

Aktif Öğrenme

Çoklu Zekâ Kuramı

Düşünme Biçimleri ve Öğrenme

Öğrenme Stilleri ve Öğrenme Stratejileri

Problem Çözmeye Dayalı Öğrenme

Kuantum Öğrenme

Süreç Temelli Öğrenme

Proje Tabanlı Öğrenme

Beyin Temelli Öğrenme

İşbirliğine Dayalı Öğrenme

Model Alma Yoluyla Öğrenme

Esnek Öğrenme

Uzaktan Eğitim

E-Öğrenme

Bilgisayar Destekli Öğretim

Kaynakça

Kaynakça

- Akçay, C. (2003). Küreselleşme, eğitimsel yoksunluk ve yetişkin eğitimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 159, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/159/akcay.htm>. (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Akgün, Ş. (2000). *Öğretmen ve adaylarına fen bilgisi öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akkoyunlu, B. (1998). *Eğitimde yeni teknolojiler*. Eskişehir: AÖF Yayınları.
- Aksoy, H. H. (1999). *Değişme ve Yenileşme*, TC MEB Personeli İçin Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesince 3-21 Temmuz 2000 Tarihleri Arasında Düzenlenen “Yönetici Adaylarının Eğitimi” Semineri Ders Notları, Ankara.
- Aktaş, Z. (2002). *Bilgi ve bilgi toplumu üzerine*. <http://www.cankaya.edu.tr/turkce/yayinlar/h1g1.php> (Erişim: 11 Kasım 2005).
- Ashman, A. F. ve Conway, R. N. F. (1993). *Using cognitive methods in the classroom*. London: Routledge.
- Aytaç, T. (2003). Geleceğin öğrenme biçimi: E-öğrenme. *Bilim ve Aklın Aydınlanışında Eğitim Dergisi*, 3(35). <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi35/aytac.htm> (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Ayvaz, Z. (2007). Kuantum öğrenme, Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balcı, B. (2009). *Uzaktan eğitim nedir?* <http://muzeb.maltepe.edu.tr/node/2>, (Erişim: 15 Mayıs 2009)
- Başbay, M. (2007). Proje tabanlı öğrenme, Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Berber, F., Akbulut F., Maden, H., Gezer, M. ve Keser, Ş. (2002). *Düşünme ve eleştirel düşünme*. http://tins116.cankaya.edu.tr/uploads/files/dusunmeveelestirel_dusunme.pdf (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Bozkurt, V. (2003). *Küreselleşme: kavram, gelişim ve yaklaşımlar*. www.isguc.org/memet2.htm (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Özkahvecioğlu, Ö. ve Demirel, F. (2004). Güdülenme ve öğrenme stratejileri ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4(2).
- Cüceloğlu, D. (1994). *İyi düşün doğru karar ver*. İstanbul: Sistem Yayınları.

- Çalık, T. ve Sezgin, F. (2005). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*. 13(1). <http://www.ksef.gazi.edu.tr/dergi/pdf/Cilt13-No1-2005Mart/temel.pdf> (Erişim: 15 Mart 2009).
- Çaycı, B. ve Ünal, E. (2007). Sınıf öğretmeni adaylarının sahip oldukları öğrenme stillerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Üniversite ve Toplum Bilim Eğitim ve Düşünce Dergisi*, 7(3). <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=328>. (Erişim: 15 Mart 2009)
- Çelik, V. (1995). Küreselleşme sürecinde Avrupa'da eğitim yönetimi. *Eğitim Yönetimi Dergisi*. Sayı:4.
- Çeliköz, N. (1995). Bilgisayar destekli öğretimin gerçekleştirme biçimleri. *Eğitim Yönetimi Dergisi*. Sayı:4.
- Demir, S. (2003). Kuantum öğrenme. *Öğrenmeyi Öğrenme Etkinlikleri*, 17-18 Kasım 2003, Ankara.
- Demir, S. (2006). *Kuantum öğrenme modelinin ortaöğretim düzeyinde öğrenci başarısına etkisi (Gaziantep örneği)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S. S. ve Yağcı, E. (2002). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2008). *Öğretme sanatı öğretim ilke ve teknikleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Doğanay, A. (2008). Üst düzey düşünme becerilerinin öğretimi, A. Doğanay (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Doğanay A. ve Tok, Ş. (2008). Öğretimde çağdaş yaklaşımlar. Ahmet Doğanay (Ed), *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dori, Y. ve Tall, R. (2000). Formal and informal collaborate projects: Engaging in industry with environment awareness. *Science Education*. 84(1).
- Duman, B. ve Aybek, B. (2003). Süreç temelli ve disiplinler arası öğretim yaklaşımlarının karşılaştırılması. *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*. Sayı: 11.
- Duman, B. (2004). *Öğrenme öğretme kuramları ve süreç temelli öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Duman, B. (2009). *Neden beyin temelli öğrenme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Duran, N., Önal, A. ve Kurtuluş, C. (2006). E-öğrenme ve kurumsal eğitimde yeni yaklaşım: öğrenim yönetim sistemleri. 8. *Akademik Bilişim Konferansı*. 9-11 Şubat 2006, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

- Doruk, Z. (2005). *E-öğrenme (e-learning) ve kavramlar*. <http://www.mmistanbul.com/makale/title/e-ogrenme-ve-kavramlar> (Erişim: 19.05.2009)
- Erdem, E. (2007). Probleme dayalı öğrenme, Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Fidan, N. (1996). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa Birliği sürecinde Türk eğitim sistemi: Sorunlar ve çözüm önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1).
- Genç, S. Z. (2007). Öğrenme öğretmede çağdaş yaklaşımlar, M. Arslan (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Göktaş, Y. (2004). *The current status of information and communication technologies integration into schools of teacher education and K-12 in Turkey*. Unpublished Ph. D. Thesis, METU, Ankara.
- Gürkaynak, İ., Üstel, F. ve Gülgöz, S. (2003). *Eleştirel düşünme*. Eğitim Reformu Girişimi (ERG). <http://su-erg.advancity.net/uploads/rad/Eleştirel%20Dusunme.pdf>, (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Karataş, İ. (2009). *Yansıtıcı düşünce*. <http://ismailkaradas.blogspot.com/2009/04/yansitici-dusunce.html> (Erişim: 10 Mayıs 2009).
- Kayri, M. ve Göktaş, İ. (2005). E-öğrenme ve Türkiye açısından sorunlar, çözüm önerileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:II, Sayı:II, <http://efdergi.yyu.edu.tr> (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Kesercioğlu, T. ve Aydoğdu, M. (2005). *İlköğretimde fen ve teknoloji öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kurubacak, G. ve Görü, T. (2008). *Çevrimiçi iletişimde esnek öğrenme için eşzamanlı mikro düzey içerik tasarlama*. <http://ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/75.doc> (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Köksal, M. S. (2006). Kavram öğretimi ve çoklu zekâ teorisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), http://www.ksef.gazi.edu.tr/dergi/pdf/Cilt-14-No2-2006Ekim/473-480_%20Mustafa.pdf (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Nancy, P. (1997). Classroom of tomorrow. Japanese Joint Conference on Educational Technology 1997 (JCET97). September 11-13th 1997. University of Electro-Communications Tokyo. <http://www.callaitc.com/japanese.html>. (Erişim: 15 Mayıs 2009).
- Özakpınar, Y. (2009). *Bilişsel psikoloji*. <http://www.dis.fatih.edu.tr/store/docs/66656EWXszetY.doc>. (Erişim 15 Mayıs 2009).

- Özdemir, S., Yalın, H. İ. ve Sezgin, F., (2004). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özden, Y. (2002). Eğitimde yeni sistem arayışları. *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Saban, A. (2007). Seçmecı okul teknoloji planlama modeli ve özel Konya Esentepe İlköğretim Okulu teknoloji profili. *S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(1).
- Saban, A. (2004). *Öğrenme öğretme süreci*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Şahinel, S. (2007). Eleştirel düşünme, Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim öğrenme ve öğretim*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sönmez, V. (2008). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şimşek, A. (2004). Öğrenme biçimi. Y. Kuzgun ve D. Deryakulu (Ed.), *Eğitimde bireysel farklılıklar*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Şimşek, N. (2007). *Öğrenmeyi öğrenmede alternatif yaklaşımlar*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Tezcan, M. (2002). Küreselleşmenin eğitim boyutu. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 6.
- Tonta, Y. ve Küçük, M. E. (2005). Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde temel dinamikler. *Bilgi Çağı ve Teknolojik Gelişmeler Işığında Toplum, Yönetim, Yönetici ve Lider Yaklaşımları Uluslararası Sempozyumu*. 12-13 Mayıs 2005, İstanbul.
- Ün Açıköz, K. (2007). *Aktif öğrenme*. İzmir: Kanyılmaz Matb.
- Ünver, G. (2007). Yansıtıcı düşünme, Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ünver, G. (2003). *Yansıtıcı düşünme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yurdakul, B. (2007). Uzaktan eğitim, Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yapıcı, M. (2008). Nörofizyolojik öğrenme, İ. Yıldırım (Ed). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.